

รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์
ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๙/๒๕๕๙
เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายการประมง

ส่วนที่ ๑
ข้อมูลเบื้องต้น

๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ กรมประมง
๒. หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย กรมประมง
๓. ผู้รักษาการตามกฎหมาย ไม่มีผู้รักษาการตามกฎหมาย แต่กรมประมงเป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย
๔. เหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
  - ครบรอบระยะเวลาที่กำหนด
  - ได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอนะจากผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับ การร้องเรียนหรือมีข้อเสนอนะ)
  - ได้รับข้อเสนอนะจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมายในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับการ เสนอนะให้ประเมิน)
  - อื่น ๆ
๕. วันที่มีเหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ ๑ มกราคม ๒๕๖๕ โดยประเมินผลที่เกิดจากการบังคับ ใช้กฎหมายตั้งแต่ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔
๖. รายชื่อกฎที่เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลสัมฤทธิ์ในรายงานฉบับนี้
- ไม่มี -
๗. รายชื่อกฎที่ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นการเฉพาะ (ประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นรายฉบับ ตามแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎ)
- ไม่มี -

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย

๘. กฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาใด

เหตุผลในการประกาศใช้คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง เนื่องจากปรากฏว่ามีคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายการประมงเป็นจำนวนมากกว่า ๒,๖๐๐ คดี ซึ่งในแต่ละคดีมีพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ประกอบกับในการดำเนินคดีของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และการพิจารณาในชั้นศาลยังปรากฏว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัด โดยไม่มีเหตุอันสมควร เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและระงับผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับนี้จึงยกเว้นมิให้นับระยะเวลาที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และกรณีหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ

๙. มาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้

๑. ในการดำเนินคดีตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมหรือคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๘ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ (ข้อ ๑)

๒. ในกรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ (ข้อ ๑ วรรคสอง)

๓. ในกรณีเห็นสมควรนายกรัฐมนตรียหรือคณะรัฐมนตรีอาจจะเสนอให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งนี้ได้ (ข้อ ๒)

๑๐. กฎหมายนี้มีบทบัญญัติกำหนดให้ประชาชนต้องกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ อย่างไร

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง มีข้อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องการมิให้นับระยะเวลาการหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ รวมถึงในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ แต่กฎหมายดังกล่าวนี้มิได้กำหนดให้ประชาชนต้องกระทำการหรืองดเว้นการกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมายนี้

แต่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีที่ต้องหาหรือจำเลยหลบหนี ดังนั้น แม้จะมีการหลบหนี ในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาลหรือระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษ แล้วแต่กรณี ก็ยังคงเป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการติดตามตัวผู้ต้องหาหรือ จำเลยที่หลบหนีเพื่อมารับโทษตามที่กฎหมายกำหนด

๑๑. กฎหมายนี้ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ พัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชนหรือไม่ เพียงใด

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดี ความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง มีความมุ่งหมายเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ เนื่องจาก ปรากฏว่ามีคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายการประมงเป็นจำนวนมากกว่า ๒,๖๐๐ คดี ซึ่งในแต่ละคดี มีพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ประกอบกับในการดำเนินคดีของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และการพิจารณาในชั้นศาลยังปรากฏว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มาตามหมายเรียก หรือตามนัดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ประกอบกับเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและระงับผลกระทบ ต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงเห็นว่าคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง ยังคงมีความ จำเป็นในการบังคับใช้เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดโดยมิชอบด้วยกฎหมายตลอดจน การนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

๑๒. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการมีกฎหมายนี้ คือ

การกำหนดให้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหา การดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง เป็นการป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ ชอบด้วยกฎหมายเพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้เพียงพอต่อการประกอบอาชีพทำการประมง และเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและระงับผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนเพื่อมิให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีการหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการ พิจารณาคดีของศาล หรือในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษพ้นจากการรับโทษ เนื่องจากคดีขาดอายุความ ดังนั้น เมื่อไม่มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายผู้ประกอบการ อาชีพด้านประมงก็จะสามารถประกอบอาชีพได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ รวมถึงจะเป็นการเพิ่มขีด ความสามารถและศักยภาพในการผลิตสินค้าประมงซึ่งส่งผลดีต่อเศรษฐกิจภายในประเทศ และการส่งออกไปยังต่างประเทศให้ขยายตัวได้ดียิ่งขึ้น

๑๓. กฎหมายนี้ก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร (ให้พิจารณาตอบเฉพาะประเด็นสำคัญ ที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยไม่ต้องตอบทุกประเด็นก็ได้)

- มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาวะ หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดี ความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง มีวัตถุประสงค์เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ เนื่องจาก ปรากฏว่ามีคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายการประมงเป็นจำนวนมาก โดยแต่ละคดีมีพยานหลักฐาน ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ประกอบกับในการดำเนินคดีของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ

และการพิจารณาในชั้นศาลยังปรากฏว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ประกอบกับเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและระงับผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ แต่ในบางกรณีอาจเป็นการเพิ่มภาระการดูแลรักษาเรือประมงของกลาง รวมถึงพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ยังคงอยู่ในสภาพที่เหมาะสมเพื่อประกอบการพิจารณาคดี

๑๔. มีสถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย หรือสถิติการปฏิบัติตาม และการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ปี	จำนวนคดี
๒๕๕๘	๔๑
๒๕๕๙	๔๔๕
๒๕๖๐	๕๕๖
๒๕๖๑	๗๔๓
๒๕๖๒	๖๔๕
๒๕๖๓	๔๕๕
๒๕๖๔	๔๘๙
๑ ม.ค. ถึง ๓๑ ก.ค. ๒๕๖๕	๓๘๔
รวมเป็นจำนวน	๓,๗๕๘

หมายเหตุ

๑. สถิติคดีประมงตั้งแต่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕)

๒. จำนวนคดีดังกล่าวอยู่ภายใต้การดำเนินงานตามระเบียบกรมประมงว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีและมาตรการทางปกครองตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

๑๕. มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายนี้หรือไม่ อย่างไร

ตั้งแต่มีการบังคับใช้คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง ควบคู่ไปกับการบังคับใช้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนถึงปัจจุบัน พบว่าชาวประมงมีความรู้ ความเข้าใจในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพทำการประมงมากขึ้น ส่งผลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย อันเป็นการลดจำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับการประมงให้น้อยลง

ส่วนที่ ๓
การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย

๑๖. กฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง มีความสัมพันธ์กับพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เนื่องจากกฎหมายทั้งสองฉบับมีความมุ่งหมายเพื่อจัดระเบียบการประมงในประเทศไทยเพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในสภาวะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษยชาติอย่างยั่งยืนและเพียงพอต่อการประกอบอาชีพทำการประมง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและระงับผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนเพื่อให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีการหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล หรือในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษพ้นจากการรับโทษเนื่องจากคดีขาดอายุความ

๑๗. มีการฟ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับกฎหมายนี้กี่เรื่องและประเด็นใด

- ไม่มี -

๑๘. การใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ คุณนิจของเจ้าหน้าที่ และโทษอาญาในกฎหมายนี้ ยังมีความเหมาะสมอยู่หรือไม่ อย่างไร

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง ยังมีความเหมาะสม เนื่องจากคำสั่งฉบับดังกล่าวข้างต้นไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ระบบอนุญาต คุณนิจของเจ้าหน้าที่ และระบบคณะกรรมการ อีกทั้งไม่ได้มีบทกำหนดโทษเป็นการเฉพาะ แต่ได้นำหลักเกณฑ์การใช้โทษทางอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการประมงและกฎหมายอาญาเพื่อลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดไว้แล้ว

ส่วนที่ ๔
ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๑๙. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยถูกต้องตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ของแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายแล้ว

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยวิธีอื่นนอกจากผ่านระบบกลาง (หากมี โดยระบุทุกวิธี)

รับฟังความคิดเห็นต่อคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง ผ่านเว็บไซต์ของกฎหมายกรมประมง

ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นเกี่ยวกับกฎหมายนี้หรือผลกระทบบของกฎหมายนี้อย่างไร

การรับฟังความคิดเห็นต่อคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง นั้น เปิดรับฟังความคิดเห็นเป็นรายมาตรา จำนวน ๓ ข้อ ดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยในหลักการ ข้อ ๑ หรือไม่

ในการดำเนินคดีตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม หรือคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๘ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นำระยะเวลาที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ

ในกรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ ห้ามมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ

ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

๑. เพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ และเป็นการป้องปรามสำหรับบุคคลทั่วไป

๒. เห็นด้วยกับหลักการของข้อนี้ แต่มีข้อสังเกตว่า เนื่องจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ นี้ ออกโดยอาศัยอำนาจรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งไม่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันแล้ว ดังนั้น จึงส่งผลกระทบต่อกรณีผลบังคับใช้ของคำสั่งนี้แล้วหรือไม่

๓. (๑) เพื่อเป็นการลดแรงกดดันต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเนื่องจากมีคดีความเกี่ยวกับการทำการเมืองผิดกฎหมายเป็นจำนวนมาก

(๒) เพื่อมิให้ใช้การหลบหนีไปในทางที่เป็นประโยชน์ต่อผู้กระทำความผิด และให้เกิดความเหลื่อมล้ำให้มีการกระทำความผิดซ้ำ และเป็นเยี่ยงอย่างต่อผู้อื่น

๔. คำสั่งดังกล่าวเป็นการประวิงเวลาการดำเนินคดีการทำการประมงให้มากขึ้นโดยเกินความจำเป็น อีกทั้งยังสร้างภาระเพิ่มค่าใช้จ่ายในการรักษาสภาพเรือประมงของกลางให้มีสภาพดีเพื่อประกอบการพิจารณาคดี จึงไม่เห็นด้วยกับการใช้อำนาจตามคำสั่งดังกล่าว และเห็นควรเปลี่ยนเป็นเพิ่มกำหนดอายุความให้ชัดเจนแทนการไม่นับระยะเวลาอายุความซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่มีทางหมดอายุความได้

๒. ท่านเห็นด้วยในหลักการ ข้อ ๒ หรือไม่

ในกรณีเห็นสมควรนายกรัฐมนตรีนหรือคณะรัฐมนตรีอาจเสนอให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติเปลี่ยนแปลงคำสั่งนี้ได้

ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

๑. เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

๒. เพราะคำสั่งที่รวบรัดอาจจะมีผลเสียที่เกิดจากความผิดพลาด สมควรที่จะแก้ไขให้สอดคล้องกับความเป็นจริง แต่ทางที่ดีควรให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจเปลี่ยนแปลงได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรักษาความสงบแห่งชาติอีกทางด้วย

๓. คณะรักษาความสงบแห่งชาติสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่แล้ว โดยเป็นผลเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๕ ที่กำหนดให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่จนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญจะเข้ารับหน้าที่ โดยคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้เข้ารับหน้าที่ในวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ดังนั้น คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กรณีนี้จึงมีข้อสงสัยว่าจะสามารถเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขคำสั่งดังกล่าวได้หรือไม่

๓. ท่านเห็นด้วยในหลักการ ข้อ ๓ หรือไม่

คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

- ไม่มีความคิดเห็น -

๒๐. ได้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของกฎหมายฉบับนี้ (ถ้ามี) มาประกอบการพิจารณาด้วยแล้วหรือไม่

ไม่ได้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าวมาประกอบการพิจารณา เนื่องจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง บังคับใช้ก่อนที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จะมีผลใช้บังคับ จึงไม่ได้มีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๒๑. หน่วยงานได้

๒๑.๑ ออกกฎหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

๒๑.๒ ดำเนินการอื่นเพื่อปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

๒๒. ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๒๒.๑ กฎหมายนี้มีการบังคับใช้หรือไม่ อย่างไร

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง บังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ซึ่งมีคำสั่งดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับกฎหมายว่าด้วยการประมงและมีความมุ่งหมายเพื่อจัดระเบียบการประมงในประเทศไทยเพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในสถานะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษยชาติอย่างยั่งยืน และเพียงพอต่อการประกอบอาชีพทำการประมง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและระงับผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนเพื่อมิให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีการหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล หรือในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษพ้นจากการรับโทษเนื่องจากคดีขาดอายุความ

๒๒.๒ หากมีการบังคับใช้ เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

เกิดผลสำเร็จจากการบังคับใช้คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๒๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง กล่าวคือ ชาวประมงมีความรู้ ความเข้าใจในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพทำการประมงมากขึ้น ส่งผลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายอันเป็นการลดจำนวนคดีที่เกี่ยวกับการประมงให้น้อยลง

๒๒.๓ ประชาชนมีภาระหรือรัฐมีต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

๑. ประชาชนที่ประกอบอาชีพด้านการประมงมีหน้าที่ต้องประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ มิฉะนั้นอาจถูกพนักงานเจ้าหน้าที่จับกุมดำเนินคดีได้ เช่น เจ้าของเรือที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยประเภทการใช้ทำการประมงและมีขนาดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดจะต้องดำเนินการติดตั้งระบบติดตามเรือประมงและดูแลรักษาให้ระบบดังกล่าวสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา จัดทำสมุดบันทึกการทำประมงและส่งรายงานให้กรมประมงทราบ การแจ้งเข้าออกท่าเทียบเรือประมงทุกครั้ง ณ ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออก หากไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดก็จะเกิดโทษแก่เจ้าของเรือซึ่งอาจจะส่งผลในเรื่องคุณสมบัติการขอรับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ เป็นต้น

๒. การบังคับการให้เป็นไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๒๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง นั้น ประชาชนมีต้นทุนในเรื่องของการดูแลรักษาสภาพเรือประมงของกลางในกรณีที่มีการดำเนินคดี ในส่วนของรัฐก็ยังคงมีต้นทุนในเรื่องของการชดเชยงบประมาณรายจ่ายจากหน่วยปฏิบัติงานเนื่องจากต้องติดตามตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษซึ่งจำเป็นต้องใช้ยานพาหนะในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น คำน้ำมัน เชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซมยานพาหนะที่ชำรุดเสียหาย เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและปลอดภัยต่อตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน อีกทั้ง หน่วยปฏิบัติงานจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้ประกอบอาชีพด้านการประมงได้รับทราบถึงข้อมูลข่าวสาร หลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน รวมถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพเพื่อป้องกันการกระทำความผิดหรือการทำประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นผลดีต่อผู้ประกอบอาชีพด้านการประมงและเป็นประโยชน์ต่อทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในสภาวะที่เหมาะสมและสามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน

๒๒.๔ เกิดผลที่ไม่คาดคิดหรือไม่พึงประสงค์หรือไม่

กรมประมงมีการ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้ประกอบอาชีพการประมงได้รับทราบถึงข้อมูลข่าวสาร หลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ รวมถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพการประมงเพื่อป้องกันการกระทำความผิด หรือการทำประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายจากหน่วยปฏิบัติก็ตาม แต่ก็ยังคงมีผู้ประกอบการที่ยังคงฝ่าฝืนกฎหมายซึ่งส่งผลให้พนักงานเจ้าหน้าที่จำเป็นต้องจับกุมดำเนินคดีเมื่อพบการกระทำความผิด

๒๓. กฎหมายนี้คุ้มครองหรือได้สัดส่วนเมื่อเทียบประโยชน์ที่ได้รับกับภาระของประชาชน และทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง มีความคุ้มครองและได้สัดส่วนเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับและทรัพยากรที่รัฐต้องใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ใช้ควบคู่กับพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีเจตนารมณ์ที่สำคัญคือเพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นกฎหมายที่สนองต่อการบังคับใช้กฎหมายอาญาในเรื่องของการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษเพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษตามฐานความผิดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้น วัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์สำคัญของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวนี้ก็เพื่อที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยในด้านการประกอบอาชีพการประมง ทั้งนี้ ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปก็จำเป็นที่จะต้องมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือรัฐเพื่อปราบปรามผู้กระทำความผิด อันจะส่งผลดีในภาพรวมของประเทศ

๒๔. สมควรยกเลิก แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายหรือกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

๑. เนื่องด้วยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง ได้บังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ซึ่งได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง จึงสมควรที่จะมีการแก้ไข ปรับปรุงตัวบทกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายในการบังคับใช้กฎหมายยิ่งขึ้น

๒. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมงได้ใช้บังคับควบคู่ไปกับพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เจ้าของเรือจะต้องปฏิบัติประกอบกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๐/๒๕๕๘ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ฉบับลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ ได้ถูกยกเลิกไปแล้วโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๙/๒๕๖๒ เรื่อง การยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติบางฉบับที่หมดความจำเป็น ฉบับลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคำสั่งดังกล่าวได้กำหนดให้กองทัพเรือจัดทำแผนและขั้นตอนการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเกี่ยวกับการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับ

๓. กองทัพเรือได้ออกประกาศกองทัพเรือ เรื่อง แผนและขั้นตอนการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ฉบับลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนและขั้นตอนการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ตามที่กองทัพเรือเสนอ

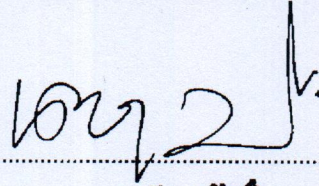
๔. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายประมง ได้บังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ นั้น และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๘ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ฉบับลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ ได้ถูกยกเลิกไป โดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๙/๒๕๖๒ เรื่อง การยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติบางฉบับที่หมดความจำเป็น ฉบับลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งกองทัพเรือได้ออกประกาศกองทัพเรือเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ดังนั้น จึงเห็นควรแก้ไขปรับปรุงตัวบทกฎหมายในส่วนที่ไม่สามารถบังคับใช้ได้ต่อไปเนื่องจากกฎหมายดังกล่าวได้มีการถูกยกเลิกไปแล้ว

๒๕. สมควรดำเนินการอื่นเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือมีข้อเสนอแนะอื่นหรือไม่ อย่างไร

การประกอบอาชีพในด้านต่าง ๆ ควรที่จะรู้ถึงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพในด้านนั้น ๆ เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง รวมถึงการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการประกอบอาชีพของแต่ละบุคคลที่จะต้องปฏิบัติงานด้วยความสุจริตและปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนการตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมอันจะทำให้มีทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นแหล่งสร้างงานสร้างอาชีพและระบบเศรษฐกิจให้คงอยู่สืบไป

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์
อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นายเตชา ปรีชญารัตน์)
ผู้อำนวยการกองกฎหมาย

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กลุ่มกฎหมายและระเบียบ กองกฎหมาย
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางสาวกนกอร พูนสง
โทร ๐ ๒๕๖๑ ๒๙๒๘
อีเมล legalfish61@gmail.com